

Õiguskantsler

Teie 28.01.2021 nr

Meie 01.04.2021 nr 7-5/210478/2102299

Elukohajärgse kooli määramine

Lugupeetud []

Palusite õiguskantsleril hinnata, kas Tallinna Haridusamet toimib koolikohtade määramisel õiguspäraselt. Selgitasite, et linn arvestab koolikoha määramisel esimese asjaoluna seda, kas lapse õde või vend juba õpib samas koolis, ning alles seejärel lapse elukoha lähedust koolile. Samuti palusite selgitada, kas Tallinn peab uurimispõhimõtet arvestades tegema selgeks koolikohta taotleva lapse tegeliku elukoha, mitte lähtuma üksnes rahvastikuregistri andmetest.

Tallinna Haridusamet selgitas õiguskantsleri nõunikule, et kuigi amet on seni pidanud väga oluliseks, et ühe pere lapsed õpiksid ühes koolis – et tagada vanemate pere- ja tööelu ühitamine –, on sellest aastast otsustatud seda praktikat muuta. See tähendab, et kavas on lähtuda esmalt rahvastikuregistrisse märgitud elukoha lähedusest koolile. Haridusamet selgitas, et eKooli moodulis reastatakse kõik lapsed lähima kooli alusel. Nii moodustub iga kooli kohta nimekiri lastest, kellele see on elukohale lähim kool. Tallinna Haridusamet arvestab sama pere teiste laste õppimist samas koolis, kuid see ei ole esmane kriteerium (vt ka kohtuasi nr [3-20-926/18](#)).

[Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) (PGS) § 10 lõige 1 näeb ette, et lapsele koolikoha määramisel võetakse esmajärjekorras arvesse lapse elukoha lähedust koolile ja seda, kas sama pere lapsed õpivad samas koolis. Seda sätet arvestades võib pidada Tallinna Haridusameti praktikat õiguspäraseks. Samuti vastab see Tallinna Linnavalitsuse 21.12.2011 määruse nr 132 „[Elukohajärgse munitsipaalkooli määramise tingimused ja kord](#)“ §-le 6.

Tallinna Ringkonnakohus on juhtinud tähelepanu (kohtusi nr [3-20-926/18](#), p 11), et kuna seadus ei sätesta, kumb asjaolu on olulisem – kas lapse elukoha lähedus koolile või pere teiste laste õppimine samas koolis –, tuleb eeldada, et need asjaolud on võrdse tähtsusega ning amet peab igal konkreetsel juhul otsustama, kumba neist eelistada. Seega võib kohtu arvates olla põhjendatud, et mõnikord eelistatakse üht kriteeriumi teisele, arvestades kõiki tähtsust omavaid asjaolusid kogumis.

Tallinna Haridusamet selgitas õiguskantsleri järelepärimisele saadetud vastuses, et lähtub elukohajärgse kooli määramisel PGS § 10 lõikest 1 ja §-st 8, mille kohaselt käsitatakse PGS-s lapse elukohana tema rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressi. Sellest järeldub, et haridusamet ei uuri lapsele koolikohta määrates, kas rahvastikuregistrisse märgitud lapse elukoht on ka tema tegelik elukoht.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Tallinna Ringkonnakohus selgitas asja nr [3-19-1394](#) läbivaatamisel (p 19), et rahvastikuregistri andmete tegelikkusele vastavust peab kontrollima elukoha rahvastikuregistris registreerimise menetluses, mitte elukohajärgse kooli määramise menetluses. Kui elukohajärgse kooli määramise menetluses tekib haridusametil kahtlus, et mõni laps ei saa mingil selgel põhjusel elada rahvastikuregistris märgitud elukohas, saab ta oma kahtlustest anda teada linna pädevale asutusele. Siiski ei tähenda see, et elukohajärgse kooli määramisel saaks lapse elukoha tuvastamisel lähtuda mingitest teistest andmetest, kui on kirjas rahvastikuregistris. Samuti ei tähenda see vastava iga-aastase rutiinse kontrolli läbiviimise kohustust.

Niisiis on Tallinna Haridusameti otsus lähtuda koolikoha määramisel lapse rahvastikuregistrijärgsest elukohast kooskõlas ka kohtupraktikaga.

Loodan, et selgitus on Teile abiks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Tallinna Haridusamet (avaldaja isikuandmeteta)